

Тимошівське	5	7	8,9		8,9	4ДЗ3ГЗ3ЛПД+КЛГ	50	0,70	1А	22	24	210	4
Тимошівське	14	2	54,1	4	8,0	6ДЗ1ГЗ3ЛПД+КЛГ	90	0,80	1	26	36	350	4
Тимошівське	19	3	8,5		8,5	5ДЗ3ЛПД2ГЗ	90	0,80	1	27	36	360	4
Тимошівське	24	9	0,3		0,3	10АКБ	56	0,70	3	17	28	140	4
Тимошівське	24	23	1,6		1,6	6ДЗ3ГЗ1КЛГ+БРС+ЧШ	50	0,80	1А	23	24	250	4
Тимошівське	39	3	4,0		4,0	10ДЗ+КЛГ+ЛПД+ГЗ	110	0,80	2	28	36	410	4
Тимошівське	42	10	9,4		9,4	6ДЗ2ЛПД2КЛГ+ГЗ	90	0,70	1	28	42	320	4
Тимошівське	57	1	17,0	3	7,9	7ДЗ2ЛПД1КЛГ+БП	110	0,80	2	27	44	360	4
Тимошівське	63	5	12,2		6,0	8ДЗ2ГЗ+ЛПД+КЛГ	96	0,70	2	26	36	300	2
Тимошівське	63	5	12,2	1	6,2	8ДЗ2ГЗ+ЛПД+КЛГ	96	0,70	2	26	36	300	2
Тимошівське	73	2	3,7		3,7	8ДЗ2КЛГ+ЛПД+ГЗ	80	0,70	1	25	32	330	2
Тимошівське	77	5	3,3		3,3	9ДЗ1ГЗ+ЛПД+КЛГ	76	0,70	1	25	32	320	2
Разом по л-ву:			135,2		67,8								
Капітанівське	10	5	2,2		2,2	7ЯЗ1ЛПД2ГЗ	73	0,80	1А	30	32	350	4
Капітанівське	44	18	5,8		5,8	5ДЗ2ЯЗ2ГЗ1КЛГ	80	0,70	1	24	30	280	4
Капітанівське	65	1	6,3		6,3	7ДЗ3ЛПД+КЛГ	71	0,90	1	22	26	320	4
Разом по л-ву:			14,3		14,3								
Трушівське	106	10	1,0		1,0	4ДЗ6СЗ+АКБ	43	0,80	1	17	22	270	3
Трушівське	106	11	0,5		0,5	10АКБ	35	0,70	1	15	8	110	3
Разом по л-ву:			1,5		1,5								
Яничанське	30	16	4,9		4,9	9ДЗ1ГЗ	91	0,80	2	25	36	350	4
Яничанське	80	17	2,5		2,5	7ДЗ3ЯЗ	75	0,75	2	21	26	260	3
Яничанське	80	19	5,3		5,3	9ЯЗ1ДЗ+КЛГ	65	0,80	2	21	24	285	3
Яничанське	94	1	46,0		7,9	7ДЗ1ЯЗ1ГЗ1ЛПД	95	0,70	2	24	40	305	3
Яничанське	94	1	46,0	1	5,6	7ДЗ1ЯЗ1ГЗ1ЛПД	95	0,70	2	24	40	305	3
Яничанське	94	1	46,0	2	5,9	7ДЗ1ЯЗ1ГЗ1ЛПД	95	0,70	2	24	40	305	3
Яничанське	94	1	46,0	3	7,5	7ДЗ1ЯЗ1ГЗ1ЛПД	95	0,70	2	24	40	305	3
Яничанське	94	1	46,0	4	6,5	7ДЗ1ЯЗ1ГЗ1ЛПД	95	0,70	2	24	40	305	3
Яничанське	94	1	46,0	5	4,7	7ДЗ1ЯЗ1ГЗ1ЛПД	95	0,70	2	24	40	305	3
Яничанське	94	1	46,0	6	7,9	7ДЗ1ЯЗ1ГЗ1ЛПД	95	0,70	2	24	40	305	3
Разом по л-ву:			334,7		58,7								
Богданівське	1	8	2,1		2,1	5АКБ2КЛЯЗЯЗЛ	46	0,70	2	16	22	130	3
Богданівське	2	6	4,2		4,2	10ГЛЗ+СЗ+КЛГ+АКБ	50	0,60	2	17	22	130	3
Богданівське	2	7	1,4		1,4	8ЯЗ1ЛКЛГ1АКБ	48	0,80	3	13	16	120	3
Богданівське	3	8	10,5		10,5	6ДЗ2ЯЗЛ2КЛГ	55	0,70	3	15	20	130	3
Богданівське	6	40	5,4		5,4	10СЗ	75	0,70	1	24	32	360	2
Богданівське	7	30	3,8		3,8	10СЗ	65	0,70	1	23	30	340	2
Богданівське	23	11	1,7		1,7	9ДЗ1АКБ+БРС	83	0,70	1	27	36	350	3
Богданівське	23	19	7,9		7,9	7ДЗ1ЛПД1АКБ1БРС	83	0,80	1	25	32	300	3
Разом по л-ву:			37,0		37,0								
Всього по Надлісництву ВСП:					265,9								

З метою визначення причин виникнення патологічних процесів в лісових насадженнях Надлісництва, призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів, зокрема,

вибіркових санітарних рубок, було проведено лісопатологічне обстеження лінійним методом шляхом візуального обстеження стану дерев, керуючись Санітарними правилами в лісах України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1995 року № 555 (зі змінами та доповненнями).

Обстеженням встановлено:

Оглянуті лісові насадження Богданівського Грушківського, Капітанівського, Креселецького, Макіївського, Тимошівського, Трушівського та Яничанського лісництв характеризуються погіршенням санітарного стану дерев.

В результаті лісопатологічного обстеження та оцінки санітарного стану ділянок з головною породою дуб або, де є в складі, по всіх вище перерахованих лісництвах встановлено, що дані насадження характеризуються переважно дерева V - VI категорії санітарного стану, свіжого сухостою та сухостійні: із всохлим листям або відсутнім, із враженнями некрозно - раковими захворюваннями, з локальним і повним відшаруванням кори, дерева пошкоджені стовбуровими шкідниками (вусачами, короїдами (заболонниками), златками). Рідше будуть відібрані у вибірку санітарну рубку дерева IV категорії санітарного стану, з відсутніми приростами, з масовими водяними пагонами та вражені некрозно - раковими хворобами: поперечним раком, коли рана охоплює 100 відсотків периметра стовбура, із виходом плодкових тіл трутовиків, які є збудниками стовбурових гнилей - трутовик справжній, що викликає білу «мармурову» ядро - заболонну стовбурову гниль.

На обстежених ділянках з акацією білою по Богданівському, Креселецькому, Трушівському та Тимошівському лісництвах при лісопатологічному обстеженні відмічено, що насадження в міру збільшення їх віку, ослаблені, без приростів, суховершинні, деградовані, що свідчить по даним ознакам про втрату біологічної стійкості насаджень.

У вибірку санітарну рубку в акацієвих насадженнях будуть відібрані дерева суховершинні, більше ніж на 2/3 крони, сухостійні, з відхиленням стовбурів від вертикальної осі понад 30 градусів, вражені некрозно - раковими хворобами: з наростами - напівкулястими напливами на стовбурах й пухлини (ракові утворення більше, ніж на 2/3 периметра) - здуттями та потовщеннями на гілках і стовбурах, з глибокими тріщинами в комлевій частині, з поодинокими зламами та розколами стовбурів, з локальним відшаруванням кори, пошкоджені стовбуровими шкідниками - під корою личинкові ходи забиті трухою, що характерно для вусачів, під залишками кори є грибниця дереворуйнівних грибів.

На обстежених ділянках з головною породою ясен та, де є він у складі, відбиратимуться у вибірку санітарну рубку дерева IV - VI категорії санітарного стану: відмираючі, сухостійні, з підірваною кореневою системою, дерева з нахилом нижньої та середньої частин стовбура понад 30 градусів від вертикальної осі, із враженнями хворобами стовбурів. На більшості з них є враження східчастим раком ясена, який характеризується виразками під корою стовбурів і гілок - подовжено-овальні східчасті, які щорічно розросталися та рідше - бактеріальний рак ясена, із враженнями стовбурів та гілок, при якому спостерігаються невеликі округлі та подовжені потовщення; східчастий рак листяних порід, який вражає інші присутні породи (граб, клен, липа, берест) стиглих деревостанів (почорніння, тріщини, гнилеві ділянки зі значним поширенням вздовж стовбура (прихована гниль). Відмічаємо враження дерев ясена окореновими та комлевими гнилями, які характеризуються ранами із вигниванням у глибину стовбурів у комельній частині дерева.

По всіх ясеневих ділянках на деревах V - VI категорії санітарного стану у невеликій кількості спостерігаються пошкодження стовбуровими шкідниками, а саме характерні маточні ходи для великого та малого ясеневих лубоїдів та рідше заболонника та плями фіолетового кольору лубу від дерева забарвлюючих грибів.

На обстежених листяних ділянках змішаного складу з головною породою дуб, ясен по всіх вище перерахованих лісництвах у вибірку санітарну рубку будуть відібрані наявні в складі та присутні дерева листяних порід граб, клен, берест, липа, акація, береза, гледичія, переважно сухостійні, суховершинні, з раковими утвореннями більше, ніж на 2/3 периметра, з нахилом стовбурів більше, ніж 30 градусів від вертикальної осі, із зламами більше 2/3 верхньої частини

крони, з плодовими тілами дереворуйнівних грибів, дерева з підірваною кореневою системою, з масовими водяними пагонами, із слідами пошкодження стовбуровими шкідниками (льотні отвори, личинкові ходи заболонників, вусачів), з локально та повністю відшарованою корою та з грибноцею дереворуйнівних грибів під залишками кори.

На обстежених ділянках, які відносяться до рекреаційно – оздоровчих та захисних лісів, у вибірку санітарну рубку будуть відібрані дерева з плодовими тілами дереворуйнівних грибів та уражені раковими хворобами лише IV та V категорії санітарного стану лісів згідно «Санітарних правил в лісах України».

На соснових ділянках по Богданівському та Трушівському (є в складі) лісництвах у вибірку санітарну рубку відбиратимуться дерева сосни IV - VI категорії санітарного стану, із ажурною зелено - жовтуватою кроною, із рудою та відсутньою хвоєю, без приростів, повалені та із зламами сухостійні дерева, з локальним відшаруванням кори, пошкоджені стовбуровими шкідниками (короїди, вусачі,) та поодинокі підірвані з кореневою системою.

При огляді ділянки у Грушківському лісництві квартал 75 виділ 7.1 відмічаємо куртинно - суцільне всихання, в більшості дерева VI категорії, в яких понад 50 відсотків крони заселені омелою та з виходом по стовбурах дереворуйнівних грибів - трутовиків. Присутні дерева IV категорії з нахилом стовбурів більше, ніж 30 градусів від вертикальної осі та із зламами більше 2/3 верхньої частини крони. Це насадження потребує суцільної санітарної рубки та акту **розбіжностей по складу**, так як у **матеріалах лісовпорядкування - 10АКБ+ЛПД**, а по **натурному огляду - 10ТЧ+АКБ**.

Таким чином, зважаючи на незадовільний санітарний стан дерев в обстежених насадженнях по Надлісництву, у вибірку санітарну рубку відібрані дерева, пошкоджені стовбуровими шкідниками та хворобами лісу, а саме:

- дерева дуба переважно V - VI категорії санітарного стану, рідше IV категорії, уражені поперечним раком (100% периметра стовбура) та із виходом плодових тіл трутовиків;
- дерева ясена IV - VI категорії санітарного стану, пошкоджені великим та малим ясеневими лубоїдами, заболонниками, уражені східчастим та бактеріальним раком (понад 2/3 периметра стовбура);
- дерева листяних порід (граба, липи, клена, береста, берези, гледичії) IV - VI категорії санітарного стану, вражені раковими хворобами та пошкоджені стовбуровими шкідниками;
- дерева акації IV - VI категорії санітарного стану, уражені некрозно-раковими хворобами, пошкоджені вусачами;
- дерева сосни IV - VI категорії санітарного стану, пошкоджені короїдами, вусачами.

Характер всихання поодинокий та груповий, темп поступовий та різкий, ступінь всихання слабкий та середній.

При проведенні вибіркових санітарних рубок в насадженнях Надлісництва залишати дерева, які виконують важливі біоценотичні функції та дотримуватись показника повноти, згідно «Санітарних правил в лісах України».

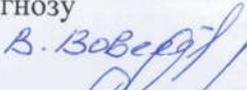
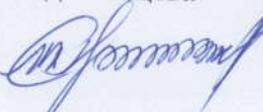
На момент обстеження відведення насаджень у вибірку санітарну рубку проведено не в повному обсязі.

Висновок:

1. В насадженнях, уражених хворобами та пошкоджених стовбуровими шкідниками лісу, з метою недопущення розмноження та розповсюдження у прилеглих насадженнях стовбурових шкідників, хвороб лісу, провести заходи з поліпшення санітарного стану лісів, враховуючи стан насаджень, особливості розвитку шкідників.
2. З урахуванням наявних осередків хвороб лісу та стовбурових шкідників, ДСЛП «Херсонлісозахист» рекомендує лісовій охороні Надлісництва здійснювати постійний моніторинг деревостанів, з метою швидкого реагування та запобігання поширенню загроз появи шкідників або ознак захворювань.

3. З метою поліпшення санітарного стану лісів, обстежені насадження потребують проведення **вибірково санітарної рубки на загальній площі 265,9 га.**
4. Заходи з поліпшення санітарного стану лісів здійснювати з дотриманням вимог «Санітарних правил в лісах України», затверджених постановою КМУ від 27 липня 1995 року № 555 (зі змінами та доповненнями).

Акт складений в 3 примірниках.
Додаток: фотоматеріали.

Начальник відділу діагностики ДСЛП «Херсонлісозахист»		Олена ДОМАНЧУК
Інженер – лісопатолог I категорії відділу нагляду та прогнозу ДСЛП «Херсонлісозахист»		Володимир ВОВК
Помічник начальника Чигиринського надлісництва		Сергій КРАВЧЕНКО
Лісничий Богданівського лісництва		Дмитро ТИМОШЕНКО
Лісничий Грушківського та Креселецького лісництв		Сергій МОГИЛА
Лісничий Капітанівського лісництва		Олександр ЦИБУЛЯ
Лісничий Макіївського лісництва		Руслан ЦИБУЛЯ
Лісничий Тимошівського лісництва		В'ячеслав ДІДЕНКО
Лісничий Трушівського лісництва		Андрій ПРИХОДЬКО
Лісничий Яничанського лісництва		Сергій МАРТИНЮК